

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ ĮSTATYMO NR. IX-375 1, 2, 4, 7², 9, 10, 12 STRAIPSNIŲ, ANTROJO SKIRSNIO PAVADINIMO IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU, TREČIUOJU¹ IR TREČIUOJU² SKIRSNIAIS ĮSTATYMO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, rašto data ir Nr.	Pastaba, į kurią neatsižvelgta, arba atsižvelgta iš dalies	Motyvai, kodėl neatsižvelgta
<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. liepos 24d. išvada Nr. NV-2157</p>	<p>6. Konstitucijos 94 straipsnyje numatyta, kad Vyriausybė koordinuoja ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų veiklą. Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 9 punkte Vyriausybei pavesta tvirtinti ministerijų, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų nuostatus. Vyriausybė, įgyvendindama minėtus Konstitucijoje ir Vyriausybės įstatyme numatytus įgaliojimus, yra kompetentinga nustatyti ministerijų, įstaigų prie ministerijų veiklos sritis ir funkcijas, spręsti su Vyriausybės ir jai atskaitingų įstaigų veiklos organizavimu susijusius klausimus.</p> <p>Siekiant užtikrinti tinkamą Konstitucijos 94 straipsnio 3 punkte įtvirtintų Vyriausybės įgaliojimų koordinuoti ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų veikų įgyvendinimą, taip pat Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 8 ir 9 punktų, realizavimą paprastai (t.y. išskyrus išimtinis, pagrįstus atvejus) įstatymuose neturėtų būti dėstomos Vyriausybės įstaigų, ministerijų, įstaigų prie ministerijų veiklos funkcijos (Civilinio kodekso 2.46 straipsnyje, Biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnyje numatyta, jog juridiniai asmenys savo veikloje</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>GMOĮ projekto tikslai nesusiję su genetiškai modifikuotų organizmų valstybinio valdymo sistemos keitimu. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 96 str. nustato, kad ministrai vadovaujasi jiems pavestomis valdymo sritimis, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 26 str. 1 d. nustatyta, kad ministrai yra atsakingi už jiems pavestas valdymo sritis, kurias nustato šis ir kiti įstatymai. Atsižvelgiant į šią įstatymo nuostatą, manytina, kad įstatymo projekte dėstomos atitinkamų institucijų funkcijos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 str. nuostatomis. Be to, pažymėtina, kad biudžetinių įstaigų nuostatai yra poįstatyminis teisės aktas, paremtas įstatymuose nustatytomis įstaigos funkcijomis ir nenustatantis naujų įstaigos funkcijų. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja visų teisės aktų hierarchiją ir neleidžia poįstatyminiais teisės aktais reguliuoti santykių, kurie turi būti reguliuojami tik įstatymu, taip pat poįstatyminiais teisės aktais nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuris konkuruotų su nustatytu įstatyme, nebūtų grindžiamas įstatymais, nes antraip būtų pažeista Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė prieš poįstatyminius teisės aktus (2009 m. birželio 22 d., 2013 m. lapkričio 6 d. nutarimai).</p> <p>Atsižvelgiant į LRV pastabą, GMOĮ projekte atsisakyta Įstatymo 4 ir 5 straipsnius papildyti naujomis nuostatomis, taip pat GMOĮ projekto 4 straipsniu siūloma pripažinti netekusiais galios Įstatymo 4 straipsnio pirmosios dalies 1, 2, 4, 5 ir 6 punktus. Tačiau nekeičiamos kitos galiojančios Įstatymo 4-6 straipsnių nuostatos, kurios nesusijusios su GMOĮ projekto tikslais.</p>

	<p>vadovaujasi įstatais (nuostatais); Civilinio kodekso 2.47 straipsnyje, Biudžetinių įstaigų 6 straipsnyje įtvirtinta, kad būtent įstatuose (nuostatuose) turėtų būti nurodomi juridinio asmens veiklos tikslai, biudžetinės įstaigos veiklos tikslai ir funkcijos). Šiame kontekste, atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme antrojo skirsnio pavadinimas „valstybės institucijų kompetencija ir funkcijos“ laikytinas kaip ydinga teisėkūros praktika. Kaip analogija tikslinant šį Įstatymo skyrių, siūlytume vertinti Turizmo įstatymą bei Radiacinės saugos įstatymą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, manytume, kad GMOĮ projekto 4-6 straipsniuose bei Įstatymo antrame skirsnyje nurodyta veikla atitinkamoms institucijoms turėtų būti pavedama Vyriausybės, o ne Seimo sprendimu, todėl, siekiant nevaržyti Vyriausybės įgaliojimų, Įstatymo antrame skirsnyje numatytų konkrečių institucijų funkcijų turėtų būti atsisakyta, o Įstatyme turėtų būti įtvirtinti tik pagrindiniai teisinio reguliavimo aspektai (pvz., asmens teisių ir laisvių ribojimai, įgaliojimai, varžantys kitų asmenų teises ir pan.), neapkraunant jų procedūrinio ar techninio pobūdžio detalėmis, kurios gali būti numatytos įgyvendinamuosiuose teisės aktuose. Tokiu būdų būtų užtikrinta ir teisės aktų hierarchija ir ekonomiškumo principą atitinkanti teisėkūra. Kartu pastebėtina,</p>
	<p>Atsižvelgiant į LRV pastabą, kad funkcijos, susijusios leidimų išdavimu ir kitų dokumentų vertinimu yra nebūdingos ministerijos funkcijos, GMOĮ projekte siūlome Įstatyme nustatyti, kad veikloms, susijusioms su genetiškai modifikuotų organizmų ribotu naudojimu ir apgalvotu išleidimu į aplinką, išskyrus tiekimą rinkai, leidimus išduoda ir atitinkamus dokumentus vertina Aplinkos ministerijos įgaliota institucija.</p> <p>GMOĮ projektu siūloma Įstatyme palikti Aplinkos ministerijos funkcijas, susijusias su genetiškai modifikuotų organizmų, kaip produktų ar esančių kituose produktuose, tiekimu rinkai, tokias kaip sutikimų išdavimas, neišdavimas, apribojimas ar, kai siekiama drausti genetiškai modifikuotų organizmų (augalų) tiekimą rinkai auginimo tikslais, nes minėtos funkcijos tiesiogiai susijusios su valstybės GMO politikos formavimu.</p>

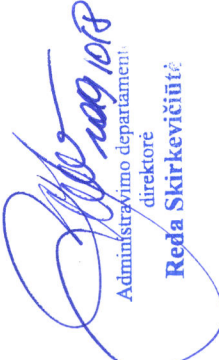
kad tokių nuostatų kaip GMOĮ projekto 4 str. 2 dalis, 5 str. 1 dalies tinkamu įgyvendinimu laikytina nebūtinai nuostatų perkėlimas į įstatymines nuostatas, šiuo konkrečiu atveju, turėtų būti įvertinta nacionalinės teisėkūros praktika.

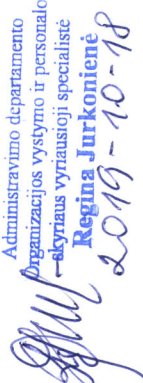
Pažymėtina, kad Įstatymo 4-7 straipsniuose reiktų vengti ir konkrečių teisės aktų pavadinimų, kuriuos turėtų tvirtinti Vyriausybė ar jos įgaliota institucija arba tam tikra ministerija, nurodymo, pažymint, kad konkrečių pavadinimų nurodymas, suponuoją dažną įstatymo keitimą.

Kartu pažymime, kad tiek GMOĮ projekto nuostatos, tiek galiojančio Įstatymo nuostatos turėtų būti įvertintos, vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 29 str. 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad ministerija steigama formuoti valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą ministrui pavestose valdymo srityse, taip pat atsižvelgiant į Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495, 21 punktą, t.y. turėtų būti įvertinta, ar leidimų išdavimas ir kitų dokumentų vertinimas, yra ministerijai būdinga funkcija. Atkreipiamė dėmesį, kad dėl šio aspekto pasisakė ir Teisingumo ministerija savo pastabose, tačiau derinimo pažymoje argumentų teisės akto projekto rengėjai

	dėl neatsižvelgimo į tai nepateikė, kas turėtų būti atlikta, vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 37 punktu.	
	47. Atsižvelgiant į pateiktų pastabų esmę dėl GMOĮ projekto bei dėl galiojančio Įstatymo, taip pat akcentuodami, kad Įstatymo struktūra neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 13 str. 2 dalies, manytume, kad Įstatymas turėtų būti dėstomas nauja redakcija, nes tokiu atveju būtų keičiama daugiau kaip pusė Įstatymo straipsnių (žr. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 83 punktas).	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Kadangi GMOĮ projektu nekeičiama daugiau kaip pusė Įstatymo straipsnių, atsisakyta Įstatymą dėstyti nauja redakcija ir keisti jo struktūrą (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 38 punktas). Be to, siekiant teisinio reguliavimo stabilumo užtikrinimo, galiojančios įstatymo nuostatos turėtų būti keičiamos tik tuo atveju, jei toks keitimas yra būtinas dėl naujai atsiradusių reguliavimo tikslų.</p>

 Aplinkos ministras
Kęstutis Mazeika
 2019-10-15

 Administravimo departamentas
 direktorė
Reda Skirkevičiūtė
 2019-10-18

 Administravimo departamento
 Organizacijos vystymo ir personalo
 skyriaus vyriausioji specialistė
Regina Jurkonienė
 2019-10-18